

ת"פ 25088/04/18 - מדינת ישראל - פמ"ד נגד סעיד עבדאללה אבו כף

בית משפט השלום בבאר שבע

ט"ז סיוון תשע"ט
19 יוני 2019

ת"פ 25088-04-18 מדינת ישראל נ' אבו כף

לפני	כב' השופט רון סולקין
מאשימה	מדינת ישראל - פמ"ד ע"י ב"כ מתמחה רפאל אביב
נגד	סעיד עבדאללה אבו כף ע"י ב"כ עו"ד מירי שיין
נאשם	

החלטה

נגד הנאשם הוגש כתב אישום, המייחס לו עבירה של ריבוי נישואין, בניגוד לסעיף 176 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

בהתאם לעובדות כתב האישום, בהיות הנאשם נשוי מאז שנת 1977, ערך, בתאריך 16/02/17, נישואין עם רעייה נוספת, בלא ידיעתה של הרעייה הקודמת ובתאריך 26/02/17 - פנו הנאשם והרעייה הנוספת לבית הדין השרעי, בבקשה ליתן תוקף להסכם הנישואין. בית הדין אשרר הנישואין בתאריך 02/03/17.

בטרם מסירת מענה, פנתה ההגנה בטענות מקדמיות, שהוגשו בכתב, תוך שעותרת להורות על ביטול כתב האישום, בגין טענה של הגנה מן הצדק, בשל אכיפה בררנית.

לטענת ההגנה, מקדמת דנא, עוד מהתקופה הטרומ אסלאמית, נהגו בני העדה הבדואית, שהם בעלי אמצעים או מצליחים, או בעלי "שאיפות חברתיות" (כך במקור) - לשאת יותר מאשה אחת.

לטענת ההגנה, על אף שהמעשה הוגדר כעבירה והיקף העבירה הורחב גם כלפי העדה המוסלמית עוד לפני שנים רבות - גילתה המדינה, לאורך השנים, סבלנות כלפי המסורת של החברה הבדואית והעלימה עין מהעבירה, בכך שנמנעה מלאכוף החוק כלשונה, ויותר מכך - שלמה קצבאות לאותן משפחות פוליגמיות.

בשל כך נטען, כי נהגה המדינה באכיפה בררנית, עת החליטה להעמיד לדין את הנאשם דנן.

עוד נטען, כי הנאשם מופלה אל מול פני העם היהודי, לגביהם מתיר החוק, במקרים מסוימים, ריבוי נישואין.

עוד נטען, כי הקאדי השרעי, אשר פועל במסגרת ערכאה שיפוטית מוסמכת - אישר הנישואין, על אף שהדבר מהווה עבירה על החוק וכנגדו - לא ננקטו הליכים.

בשל אשרור הנישואין בבית הדין השרעי, אף נטען, כי קיים השתק שלטוני, המונע מהמאשימה להעמיד לדין בגין העבירה.

עוד נטען, כי לנאשם עומדת "הגנה תרבותית".

כן נטען, כי בשל אי אכיפת האיסור - היה זה בלתי נמנע באורח סביר, כי הנאשם יהיה מודע לכך, כי עובר עבירה.

בתגובה לטענות - נטען, כי לא הונחה תשתית עובדתית בנוגע לטענה בדבר אכיפה בררנית כלפי הנאשם, וכי המאשימה פועלת בהתאם להנחית היועץ המשפטי לממשלה.

לטענת התביעה, בשל ההשלכות השליליות והקשות הנלוות לעבירה דנן - הוצאה הנחית היועץ המשפטי לממשלה מס' 4.112, אשר פורסמה לציבור הרחב ומאז ואילך - החלה המאשימה לאכוף האיסור, גם במחוז הדרום.

אשר לקאדי מאשרר הנישואין נטען, כי המדובר באישור בדיעבד.

עוד נטען, כי הטענה בנוגע להגנה תרבותית - לא התקבלה בפסיקה.

להגנה נתאפשר להשיב לטענות התביעה ואף הוארך המועד לשם כך - אך נמנעה מלעשות כן.

לאחר עיון בבקשה המפורטת ובתגובה - מוצא בית המשפט לדחות הטענה המקדמית.

אין חולק, כי העבירה הנדונה לא נאכפה בעבר באופן שיטתי במחוז הדרום. ברם - אין מניעה, כי הרשות המנהלית, ובמקרה זה - התביעה הכללית - תשנה מדיניות אכיפה.

במקרה דנן - אין המדובר בשינוי, שנערך באופן שרירותי, אלא - קדמה לשינוי - הקמת ועדה בין משרדית, אשר חוותה דעתה בנוגע להשלכות הקשות הרבות של העבירה דנן, בכל המישורים, אשר מצדיקות אכיפתה.

דבר שינוי המדיניות פורסם לציבור.

בגזר הדין ת.פ. 18-04-25462, ניתן משקל לשינוי המדיניות כאמור, תוך קביעת מתחם ענישה זמני, נמוך מהמתחם הרגיל, עד להפנמה רחבה יותר של השינוי במדיניות, ואולם - אין בשינוי המדיניות כדי להביא לביטול כתב האישום, שאם תאמר כן - לעולם לא יהיה ניתן להתחיל ליישם את שינוי המדיניות, שהרי כל נאשם יטען - כי מופלה הוא לעומת הקודמים לו.

הוראות רבות ושונות, בתחומי משפט שונים, קובעות קו גבול, למשל, בין קטינות לבגירות; התיישנות; ועוד כיו"ב. במקרה דנן - נקבע בהנחיה מועד, שאכן ממנו ייאכף האיסור בדרך של העמדה לדין ועל פי המפורט בכתב האישום - לכאורה, הוגש כתב האישום דנן בהתאם להנחיה.

אשר לטענה, בנוגע להשתק המנהלי, או לטעות בהבנת הדין - גם טענות אלה נדונו בגזר הדין ת.פ. 18-04-25462 שהובא לעיל. אכן, יש טעם בטענות אלה ועל התביעה הכללית לפעול לקידום הרמוניה בין הערכאות המשפטיות השונות, אלא, שבמקרה זה, לכאורה, לא היה מדובר בנישואין שנערכו בבית הדין השרעי, אלא באשרור נישואין בדיעבד. הגם שגם בכך יש טעם לפגם - אין המדובר בליקוי היורד לשורש הענין ומונע העמדת הנאשם לדין.

הגנה תרבותית - אינה מקובלת בשיטתנו המשפטית, ולענין זה ראו הפסיקה שהובאה בגזר הדין ת.פ. 18-04-25462.

אשר לטענה, בדבר הפליה אל מול בני העם היהודי - אין הנדון דומה לראיה. אכן, החוק קובע הגנה בפני עבירה, במקרים בהם הותר ריבוי נישואין בדין האיש, בנסיבות מסוימות, אך המדובר במקרים בודדים מאוד ובנסיבות חריגות וקיצוניות, בהן, בעולם המעשה, אין הנישואין הקודמים מתקיימים, או קיימות בעיות הלכתיות המונעות התרתם (כשאחד הצדדים לנישואין, אינו מסוגל למסור עמדתו בנוגע להתרתם). בוודאי אין המדובר בתופעה חברתית, בעלת השלכות, הטעונה התייחסות והחריג נובע מאילוצים הלכתיים. מכל מקום, המדובר בחריג שנקבע על ידי המחוקק.

ההגנה הכבירה מילים בנוגע לפגיעה, שנגרמה, לכאורה, לנאשם, שנאסר עליו להתנהג בהתאם לדת המוסלמית ועל המורשת עליה חונך. בסופו של דבר חיים אנו בחברה, במסגרתה נקבעים כללים, המאזנים בין ערכים שונים. אל מול שאיפותיו הסובייקטיביות של כל אדם - קיימים ערכים אחרים, המונעים מימוש מלא של שאיפות אלה, על מנת למנוע פגיעה בזכויותיהם של אחרים או אף בערכים עליהם מושתת החברה והמדינה. בסופו של דבר, המדובר בהכרעה ערכית. לאחר שיקול מעמיק של הדברים - החליטה התביעה הכללית על שינוי המדיניות ובית המשפט, אשר בחן השיקולים שהובילו לשינוי האמור - מוצא אותם ראויים ואף מתבקשים, לצורך שימור ערכי היסוד של המדינה.

לאור כל האמור - דוחה בית המשפט את הטענה המקדמית.

על ההגנה להיות ערוכה למסירת מענה והצדדים יהיו ערוכים לדיון לפי סעיף 144 לחסד"פ במועד הנדחה.

המזכירות תשגר ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, ט"ז סיוון תשע"ט, 19 יוני 2019, בהעדר הצדדים.